

Svar:

Udgangspunkt.

En af forsvarschefen på forsvarsministerens opfordring udarbejdet skitse inden for et budgetalternativ på 935 mill. kr. har dannet grundlag for lovforslagets budgetforslag. Forsvarsstyrelsen har i overensstemmelse hermed i nærværende besvarelse taget udgangspunkt i den i skitsen angivne styrkeopstilling. Af bilaget, kolonne 1, fremgår de styrker, det var muligt at opstille inden for 935 mill. kr. budgetalternativet. Det må dog indledningsvis understreges, at lovforslagets budgetforslag formentlig ikke fuldt ud tillader opstilling og drift af disse styrker.

Effektivitet.

Af den forventede styrkeopstilling fremgår, at den indebærer en væsentlig reduktion af forsvaret. Denne reduktion er tænkt delvis modsvaret af foranstaltninger til forøgelse af effektiviteten, bl. a. ved indførelse af mere moderne enheder og en forøgelse af værnenes faste personel. Usikkerheden med hensyn til forsvarrets kommende struktur og de mange uafklarede spørgsmål, der endnu findes, giver kun mulighed for at fremsætte visse principielle betragtninger om forsvarrets effektivitet.

Forsvarsstyrelsen har tidligere gjort rede for, hvilke muligheder den potentielle fjende har for at iværksætte et angreb mod Danmark, og hvilke minimale opgaver det må påhvile dansk forsvar at løse. Disse minimale opgaver svarede stort set til det i lovforslagets bemærkninger vedr. forsvarrets opgaver anførte. Der har også været redegjort for, hvilke styrker Danmark for sit vedkommende må opstille for at løse de foreliggende opgaver, jfr. bilaget, kolonne 2. Ved sammenligning med kolonne 1 vil det fremgå, at der ikke inden for 935 mill. kr. budgetalternativet er mulighed for at opstille de for løsning af forsvarrets opgaver nødvendige styrker.

Den samlede effektivitet er en funktion såvel af antallet af rådige enheder som af de enkelte enheders effektivitet. En reduktion af enhedernes antal kan derfor kun udlignes gennem en forøgelse af enhedernes effektivitet. Der er imidlertid en øvre grænse for størrelsen af de opgaver, som selv en i alle

henseender eliteenhed kan løse, og deraf følger en nedre grænse for antallet af enheder, såfremt helheden overhovedet skal have nogen værdi. De enkelte enheders effektivitet er direkte afhængig af

- personellets kvalifikationer,
- materiel og bevæbning og
- enhedens moral.

Personellets kvalifikationer.

Uddannelsens niveau er for værnepligtigt personel i høj grad afhængig af tjenestetiden.

Den øverstkommanderende for NATO-styrkerne i Europa har i sommeren 1958 ladet en civil videnskabsmand undersøge tjenestetidens udnyttelse i forskellige europæiske NATO-styrker. Denne undersøgelses resultater er kommet til udtryk i en redegørelse, hvoraf det fremgår, at en enhed for at være kampduelig må indeholde en stor bestanddel af personel med over 12 måneders tjenestetid, og at man først efter forløbet af 12 måneder får udbytte af de penge og den tid, der er investeret i en værnepligtigs uddannelse. Med hensyn til tjenestetidens længde blev det udtalt, at når man hovedsagelig baserer fremskaffelsen af værnenes personel på almindelig værnepligt, kan tjenestetiden ikke sættes under 18 måneder, medmindre man forøger det faste mandskab ganske væsentligt.

Af en rapport fra et amerikansk studiehold, der i 1956 foretog en undersøgelse af de danske værn, fremgår det, at en tjenestetid på 12 måneder for de værnepligtige medfører, at mindst 60 pct. af enhedernes styrke skal være fast personel.

Medens den i lovforslaget påtænkte forøgelse af det faste mandskab medfører, at dette kun vil udgøre gennemsnitligt ca. 32 pct. af den samlede styrke, regner man i Vesttyskland og Belgien ved 12 måneders tjenestetid med en fast islæt i enhederne, der procentuelt er ca. dobbelt så stort.

Der kan ikke være tvivl om, at en dækningsstyrke med kun 32 pct. fast mandskab, medens resten af denne styrkes personel udgøres af værnepligtige med mellem 4 og 12 måneders tjenestetid, har meget ringe kampværdi. Det er et meget alvorligt ansvar, man påtager sig ved at sende en således sammensat styrke ud i den ulige kamp, der kan blive tale om.